

www.emporio-sto-internet.com

Δρ. Νεκτάριος Βιδάκης

Τεχνικός Σύμβουλος

Επιμελητηρίου Ηρακλείου

Η μια όψη του νομίσματος ....

Εάν υποθέταμε ότι η δυναμική της ονομαζόμενης ως «**Νέας Οικονομίας**» και ειδικότερα η ανάπτυξη του «**Ηλεκτρονικού Επιχειρείν**» αποτυπώνονται από την εξέλιξη του χρηματιστηριακού Δείκτη Επιχειρήσεων Τεχνολογίας «NASDAQ», θα συμπεραίναμε απλά, ότι σήμερα, δεν υπάρχει δυναμική, δεν υπάρχει ανάπτυξη (βλέπε πρώτο σχήμα). Από το διάγραμμα θα εξαγόταν εύκολα το συμπέρασμα ότι στις τεχνολογικές επενδύσεις δεν υπάρχει σήμερα το καύσιμο, τα διαθέσιμα δηλαδή κεφάλαια που θα τροφοδοτούσαν την περαιτέρω ανάπτυξη στον τομέα του ηλεκτρονικού εμπορίου.

Ας δούμε μια απλοποιημένη ερμηνεία του διαγράμματος. Οι ελπίδες που καλλιέργησε η μόδα της «**Νέας Οικονομίας**» από τα μέσα της δεκαετίας του '90 για αδιάλειπτη αύξηση της παραγωγικότητας και συνεπώς, διαρκή άνοδο των κερδών των επιχειρήσεων αποδείχθηκαν τελικά... πολύ καλές για να είναι αληθινές.

Το 1999 στάθηκε η χρονιά της κρίσεως, όπου η χρηματιστηριακή ευφορία επέφερε αλόγιστες δαπάνες σε τεχνολογικό εξοπλισμό και για την ανάπτυξη της αγοράς του Διαδικτύου, με την ίδρυση χιλιάδων ιντερνετικών επιχειρήσεων. Μέσα στο γενικό χαμό, δευτεροετείς φοιτητές με μέτριες ακαδημαϊκές επιδόσεις γινόταν ξαφνικά τα πρόσωπα της ημέρας. Από τη μια μέρα στην άλλη γινόταν επιχειρηματίες του internet πουλώντας κάθε πιθανό και απίθανο πράγμα: από κλεψιμαϊκή μουσική έως ...τις συνταγές των γιαγιάδων τους.

Η διεθνής αγορά υπερθερμάνθηκε όπως λένε οι οικονομολόγοι, φούσκωσε όπως λένε όλοι οι υπόλοιποι, **σίγουρα πάντως αυτοχρηματοδοτήθηκε με υπεραξίες αμφιβόλου ποιότητας και οικονομικού βάθους**. Το σύστημα υπετροφοδοτήθηκε και τελικά εκτονώθηκε βίαια. Άμεσες συνέπειες: επισφαλής υπερδανεισμός - τεράστιες ποσότητες αποθεμάτων και απούλητων προϊόντων – χρεοκοπίες προστασίας από δανειστές και τελικά τα γνωστά οριστικά κλεισίματα εκατοντάδων “dot.coms”, ιντερνετικών δηλαδή επιχειρήσεων. Στις 11 Σεπτέμβρη του 2001 τέσσερα αεροπλάνα γκρεμίζουν ότι απέμενε μέχρι τότε όρθιο, εγκαινιάζοντας διεθνώς μία νέα τάξη πραγμάτων, που είναι σε όλους γνωστή. Το Μάρτιο του 2001 η στατιστική Υπηρεσία Οικονομικής Έρευνας των ΗΠΑ αναφέρει ότι η χώρα εισήλθε σε περίοδο ύφεσης. Προφανώς εννοούσε ότι η Διεθνής Οικονομία εισήλθε επίσημα σε περίοδο ύφεσης, διότι ανεπίσημα αυτό είχε συμβεί προ πολλού.

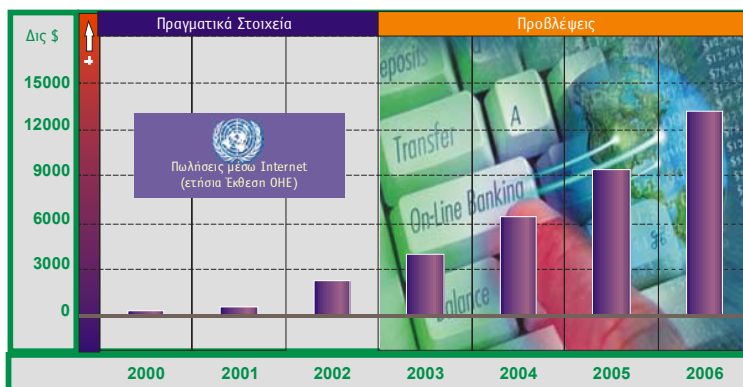
Η «**Νέα Οικονομία**» και το «**Ηλεκτρονικό Εμπόριο**» εισέρχονται σε μία νέα φάση. Ο επενδυτικός οργασμός και η αναπτυξιακή φρενίτιδα της προηγούμενης πενταετίας αντικαθίστανται πλέον από προβληματισμό και έντονα κριτική διάθεση. Το «e-everything» μετατρέπεται σταδιακά σε... «e-nough». Ακόμα και οι πιο αισιόδοξοι αναλυτές προβλέπουν εξαιρετικά αργή ανάκαμψη στην ιντερνετική επιχειρηματικότητα, αφού οι τεράστιες επενδυτικές κινήσεις σε νέες τεχνολογίες δεν δικαιώθηκαν.

Η άλλη όψη του Νομίσματος....

Γενεύη - Έδρα του ΟΗΕ Νοέμβριος του 2002: Παρά την οικονομική κρίση στην αγορά πληροφορικής, η χρήση του διαδικτύου – και - για εμπορικούς σκοπούς επεκτείνεται. Αυτό συμπεραίνει στην ετήσια έκθεσή του το τμήμα για το Ηλεκτρονικό Εμπόριο του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών, φέρνοντας εξαιρετικά αισιόδοξα μηνύματα (Βλέπε δεύτερο σχήμα).

Σύμφωνα με την έκθεση UNCTAD της υπηρεσίας Εμπορίου και Ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών, προβλέπεται ότι στο τέλος του τρέχοντος έτους ο αριθμός των συνδρομητών του διαδικτύου θα φτάνει τα **655 εκατομμύρια**. Ο αριθμός αυτός υποδηλώνει εντυπωσιακή ετήσια αύξηση, ίση με 30%. Την ίδια περίοδο, η αξία των αγαθών και υπηρεσιών που πουλήθηκαν μέσω διαδικτύου εκτιμάται ότι θα φτάσει τα **2,3 τρισεκατομμύρια \$**, δηλαδή θα αυξηθεί κατά 50% από πέρσι. Μάλιστα, όπως δείχνει σχήμα, τον επόμενο χρόνο (2003) αναμένεται να πλησιάσει τα **4 τρις \$**. Βέβαια ένα σημαντικό ποσοστό των παραπάνω ποσών αναφέρονται σε συναλλαγές μεταξύ Επιχειρήσεων (ηλεκτρονικό εμπόριο από επιχείρηση σε επιχείρηση), αλλά το ποσοστό των «καταναλωτικών» πράξεων παραμένει εξαιρετικά υψηλό.

Σε απόλυτους αριθμούς, οι περισσότεροι χρήστες του Διαδικτύου είναι Αμερικανοί, αφού φτάνουν τα 143 εκατομμύρια. Ακολουθούν οι Κινέζοι με 56,6 εκατομμύρια χρήστες. Στην Ιαπωνία το 45% του συνολικού πληθυσμού έχει πρόσβαση στο διαδίκτυο, ποσοστό που αυξήθηκε κατά 55% από πέρσι. Στη Νότια Κορέα το 51% του πληθυσμού μπαίνει στο διαδίκτυο (περισσότεροι κατά 27% από το 2001) και στη Μ.Βρετανία το 40% (αύξηση 33% από πέρσι). Στην χώρα μας τα μηνύματα είναι επίσης ενθαρρυντικά. Συγκεκριμένα, οι χρήστες Internet σήμερα αντιπροσωπεύουν

το 19,3% του πληθυσμού, έναντι ποσοστού 10,1% πέρσι. Επίσης, το 28,9% των Ελλήνων χρησιμοποιεί ηλεκτρονικό υπολογιστή (από 20% το 2001).

Τα πραγματικά λοιπόν στοιχεία που αφορούν αφενός μεν την διείσδυση του Ιντερνετ σε ολόένα και μεγαλύτερες πληθυσμιακές μάζες, αφετέρου δε τη θεαματική ενίσχυση του κύκλου εργασιών μέσω του διαδικτύου, φέρνουν την πραγματική διάσταση του «Ηλεκτρονικού Επιχειρείν». Η διάσταση αυτή είναι το δεύτερο συνθετικό, δηλαδή το «επιχειρείν». Το ηλεκτρονικό εμπόριο και γενικά η επιχειρηματική χρήση του διαδικτύου διατηρούν ισχυρά περιθώρια και προοπτικές ανάπτυξης, εφόσον αποσυνδεθούν από τις χρηματιστηριακές εξελίξεις, τις επενδυτικές προσδοκίες και την αναζήτηση υπεραξιών.

Συμπέρασμα....

Το Ηλεκτρονικό Εμπόριο, και γενικά η εταιρική χρήση του διαδικτύου πρέπει να εντάσσονται στην προσανατολισμό των επιχειρήσεων, έστω ακόμα και σε επίπεδο απλής πληροφόρησης, για τρεις λόγους:

1. Γιατί, όπως η ύφεση που επέφεραν οι πετρελαϊκές κρίσεις της δεκαετίας του εβδομήντα δεν σήμαναν το τέλος των αυτοκινήτων, έτσι και η ύφεση που ζούμε σήμερα δεν σημαίνει το τέλος της «επιχειρηματικής αξιοποίησης» των νέων τεχνολογιών. Όλες αυτές οι οικονομικές κρίσεις βοηθούν τελικά στην εξορθολογισμό των προσδοκιών και στην ρεαλιστική αποτίμηση των δυνατοτήτων που αναδύονται. Σήμερα που η «Νέα Οικονομία» έκανε το πρώτο ισχυρό crash-test, είναι λογικό να δημιουργηθεί η **νέα** «Νέα Οικονομία», η οποία θα αποφύγει τα σφάλματα και τις υπερβολές. Η υστέρηση της Χώρας μας στην «Κοινωνία της Πληροφορίας» τελικά ίσως τελικά την προστάτεψε από τα βρεφικά προβλήματα της «νέας οικονομίας», που περιγράφηκαν στην αρχή αυτού του άρθρου.

2. Για να μην διευρυνθεί ακόμη περισσότερο το τεχνολογικό χάσμα μεταξύ των Ελληνικών και των Ξένων Επιχειρήσεων. Το χάσμα αυτό ανάγεται τελικά σε έλλειμμα ανταγωνιστικότητας, το οποίο κυρίως ευθύνεται για την μεγάλη υποχώρηση της Ελληνικής εξαγωγικής δύναμης. Το νέο πρόβλημα ανταγωνιστικότητας που αναδεικνύεται διεθνώς, έχει όνομα: ψηφιακή διαίρεση (digital divide) μεταξύ των επιχειρήσεων που ξέρουν και μπορούν να γράφουν κέρδη από την πληροφορική και την τεχνολογία, και αυτών που καν δεν ξέρουν ότι μπορούν.

3. Γιατί η διάδοση του internet με τους εκρηκτικούς ρυθμούς που περιγράφουν τα επίσημα στοιχεία της δεύτερης παραγράφου, αυξάνει το ποσοστό των δυνητικών πελατών που θα χρησιμοποιούν ηλεκτρονικά καταστήματα για το σύνολο ή για τμήμα των αγορών τους. Οι ηλεκτρονικές αγορές είναι εύκολες, ευέλικτες και το κυριότερο γίνονται χωρίς μετακινήσεις. Τα ηλεκτρονικά καταστήματα έχουν τη βασική αρχή λειτουργίας των πολυκαταστημάτων και καλύπτουν περίπου τις ίδιες καταναλωτικές ανάγκες. Σκοντάφτουν ακόμη στα θέματα ασφάλειας, τα οποία σε μεγάλο βαθμό συνδέονται με την ψυχολογία των χρηστών του Internet. Και τούτο διότι το να χρησιμοποιήσει κανείς την πιστωτική κάρτα του μέσω του διαδικτύου δεν ενέχει πρακτικά περισσότερους κινδύνους από την χρήση της σε ένα εστιατόριο, για παράδειγμα.

Βέβαια, το να κάνει μια επιχείρηση αγορές και πωλήσεις από το διαδίκτυο αποτελεί αλλαγή κλίμακας, και σίγουρα είναι για αυτή ένα άλμα με μεγάλο ρίσκο. Πάντως ανάλογο, εάν όχι μεγαλύτερο, ρίσκο προκύπτει σίγουρα εάν οι επιχειρήσεις γυρίσουν την πλάτη στο νέο και υποθέσουν ότι η αξιοποίηση της τεχνολογία και η εισαγωγή της καινοτομίας είναι κάτι που δεν τις αφορά .

